विकास खबरपत्रिका राष्ट्रिय साप्ताहिक

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com.np
खबरपत्रिका साप्ताहिक

sfof{no
थाहा नगरपालिका-७
शिखरकोट, मकवानपुर
kmf]g g+
०५७-४०००१०
O{d]n
bikaskhabar@gmail.com

● मकवानपुर, वर्ष-०९, ● अंक-२४, ● २०७३ पुस १८ गते सोमबार, ● 3Jan, 2017, ● नेपाल सम्वत्-११३७, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

v}fª sf] ufpFd} k'Uof] :yfgLo ;/sf/L

जिल्ला प्रशासन कार्यालय मकवानपुरले जिल्लाकै बिकट खैराङ गाविसमा एकीकृत घुम्ती सेवा शिबिर सञ्चालन गरेको छ ।

◆ विकास समाचारदाता
थाहानगर

विकटमा बसेपछि सरकारी सेवा लिनकै लागि पनि धेरै कष्ट गर्नुपर्ने समस्याबाट थोरै मात्र भएपनि राहत पाएका छन् खैराङबासीले ।

मकवानपुर जिल्लाको खैराङ गाविसमा सरकारी सेवाको शिविर पुऱ्याइएपछि नागरिकले सेवामा सहजता आभाष गरेका हुन् । जिल्ला प्रशासन कार्यालय मकवानपुरले जिल्लाकै बिकट खैराङ गाविसमा एकीकृत घुम्ती सेवा शिबिर सञ्चालन गरेको छ । सरकारी सेवालाई गाउँमै पुऱ्याउने उद्देश्यले जिल्लाका १० वटा सरकारी कार्यालयको सेवालाई गाउँ लगिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी नारायणप्रसाद शर्मा दुवाडीले बताए ।

खैराङ २ डण्ठाटारका ६५ बर्षीय कृष्ण बहादुर चेपाङलाई प्रजिअ दुवाडी र सांसद राजाराम स्याङ्तानले नागरिकता हस्तान्तरण गरेर शिबिर उद्घाटन गरिएको थियो सरकारी पहुँच भन्दा बाहिर रहेका समुदायलाई गाउँमै सेवा दिने उद्देश्य राखेर सरकारी शिबिर खैराङ ल्याईएको सांसद स्याङ्तानले बताएका छन् । सदरमुकामसम्म पहुँच नभएका यस क्षेत्रका चेपाङ र तामाङ समुदाय यो शिबिरबाट लाभान्वीत हुने सांसद स्याङ्तानको भनाई छ । आज शनिबारसम्म सञ्चालन हुने शिबिरबाट ३ सय जनालाई नागरिकता प्रदान गरिने बताइएको छ । शिविरमा नागरिकता लिनको लागि बिबाहदर्ता र जन्मदर्ता गराउनेहरूको भीड थियो ।

शिबिरमा जिल्लामा रहेका सहकारी कार्यालयहरू कृषि, पशु, स्वास्थ, महिला तथा बालबालिका, निर्वाचन, खानेपानी तथा सरसफाई, सुरक्षा निकायलगायतका कार्यालयले शिविरबाट सेवा दिएका छन् । खैराङ गाविस सचिव मनोज बिमालीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा साँसद राजाराम स्याङ्तानको प्रमुख आतिथ्यता थियो । कार्यक्रममा मकवानपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी नारायणप्रसाद शर्मा दुवाडि, सहायक प्रमुख जिल्ल अधिकारी हरिप्रसाद पन्त, स्थानिय विकास अधिकारी नारायणप्रसाद मैनाली, योजना अधिकृत किसान न्यौपाने, जिल्ला स्वास्थ कार्यालयका प्रमुख रामचन्द्र सुबेदी, महिला तथा बालबालिका कार्यालयका प्रमुख शोभा शाह, जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, जिल्ला पशुसेवा कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कर्यालयका प्रहरी उपरि क्षक बसन्तकुमार लामा, जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, डिभिजन खानेपानी तथा सर सफाई कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी वेसक्याम्प हेटौंडालगायतका सरकारी कार्यालयका प्रतिनिधीहरूको उपस्थिति थियो ।

यसैगरी जिल्ला विकास समिती मकवानपुरले खैराङ गाविसमा सार्वजनिक सुनुवाईको आयोजना गरेको छ । जिल्ला विकास समितिका योजना अधिकृत किसान न्यौपनेले गत आर्थिक बर्षमा खैराङ गाविसमा १२ वटा योजनाहरू सञ्चालन भएको र चालु बर्षको लागि ९ वटा योजनाहरू सञ्चालनमा रहेको बताए । सार्बजनिक सुनुवाईमा उपस्थित अधिकाँश बासिन्दाले सडकको समस्या रहेको बताएका छन् ।

kf]N6«L lbj; dgfOof]

◆ विकास समाचारदाता

हेटौंडा/चौथो राष्ट्रिय पोल्ट्री दिवसमा मकवानपुरमा पनि बिबिध कार्यक्रम भएको छ ।

कृषि प्रधान देशमा कृषिलाई प्रोत्साहन गर्ने क्रममा यस्तो कार्यक्रम राखिएको हो । मकवानपुर कुखुरा व्यवसायी संघको अगुवाईमा दिवसको अवसर पारेर हेटौंडा अस्पताल र मामाघर नेपालमा दुध र अण्डा बितरण गरेको हो । संघको अगुवाईमा आइतबार अस्पतालका बिरामी र मामाघर नेपालमा रहेका बालकालिकालाई दूध र अण्डा बितरण गरिएको हो । संघका अध्यक्ष राजु अधिकारीका अनुसार विरामीहरूले यस्तो सेवा प्रतिखुशी व्यक्त गरेका थिए । दिवसलाई सफल पार्नका लागि मकवानपुरमा रहेका पोल्ट्रिको क्षेत्रमा कृयाशिल रहेकाले मोटरसाईकल ऱ्यालि सहित अण्डा र दूध बितरण गरेको थियो । दिवसलाई अझै बृहतरूपमा कार्यक्रम मनाउने तयारी अझै भैरहेको संघले जनाएको छ । कार्यक्रममा पेशागतरूपमा पोल्ट्री क्षेत्रमा आवद्ध सबै क्षेत्रको सहभागिता थियो ।

g]kfn ljB't k|flws/0f kfn'ª ljt/0f s]Gb|sf] ;'rgf

नेपाल विद्युत प्राधिकरण पालुङ वितरण केन्द्र अन्तर्गत वितरित विद्युत लाईन केही दिनदेखि साँझको समयमा ओभर लोड भई विद्युत सप्लाईमा समस्या आइरहेकोले उक्त समयमा उद्योग धन्दा, कलकारखाना, कुटानी पिसानी मिल सहित बढि विद्युत खपत हुने सामाग्री पिक आवर अर्थात साँझको समयमा संचालन नगारिदिनूहुन तथा अति आवश्यक विद्युतीय सामाग्री मात्र संचालन गारी विद्युत नियमित गर्न सहयोग गारिदिनूहुन सम्पूर्ण उपभोक्ताहरुमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
पालुङ वितरण केन्द्र

सम्पादकीय

सम्पदाको महत्व कत्ति ?

नेपालले सधैं गर्व गर्न सक्ने र गर्नुपर्ने महान् विभूति योगी नरहरिनाथ त्यही धर्तीका प्रतिनिधि हुन् । यो संयोग मात्र हैन, उनले जुन परम्पराको प्रतिनिधित्व गर्छन्, तिनै चन्दननाथको मन्दिरपरिसरबाट दुई दर्जनभन्दा बढी प्राचीन मूर्तिहरू गायब भएका छन् । अपराध र आपराधिक प्रवृत्ति अहिलेको समाजमा व्याप्त छन् । राजनीतिक तहमै दण्डहीनताको संस्कृति मौलाउँदा सबै प्रकारका अपराधमा बढोत्तरी हुने सम्भावना प्रबल हुन्छ ।

संविधान निर्माण र त्योसँग जोडिएको राजनीतिले नेपाली संस्कृति र धर्मको पक्षको उपेक्षा गर्दा संस्कृतिमाथि अन्याय गर्ने शक्तिहरू शक्तिशाली बन्न सक्छन् । कहीं जुम्लामा त्यही भएको त हैन ? नेपालले आधुनिक राज्य, सुसंस्कृत र सभ्य अनि सुन्दर, शान्त तथा विशाल बन्ने प्रेरणा यहाँका इष्टदेव, गोरखनाथको प्रेरणाबाट पाएको ऐतिहासिक मिथकहरूलाई आज पनि धेरैले विश्वास गर्छन् । भगवान् शिवकै साक्षात् रूपमा पुजिँदै आएका गोरखनाथकै प्रेरणा र आशीर्वादबाट राजा पृथ्वीनारायण शाहले नेपाललाई झन्डै २५० वर्षअघि विशाल राज्यको सृष्टि गरेका हुन् । त्यही नाथ परम्पराको मान्यता, सिद्धान्त र जनकल्याणको निरन्तरता या शृंखलालाई चन्दननाथले अगाडि बढाए, जुम्लालाई आफ्नो केन्› बनाएर । सिद्ध योगीहरूले समाज र मूल्य परिर्वतनको लागि अगुवाइ गर्न कर्मवीर हरूलाई प्रेरित गर्ने गर्छन्, गुरु गोरखनाथले पृथ्वीनारायण शाहलाई अघि सारेजसरी । उनले जुम्लामा धान र स्याउ खेतीको प्रयोगबाट त्यहाँको समृद्धिको

परिकल्पना गरे । भनिन्छ– भारतको कश्मीरमा पाइने धान र स्याउ उनले जुम्लामा ल्याई त्यहाँको क्षेत्र हराभरा बनाए । आज पनि जुम्ला कृषिको त्यो संस्कृति, आफ्नो सम्मान र समृद्धिको परिकल्पनाको लागि इष्टदेव चन्दननाथलाई सदा आदरका साथ स्मरण र सम्मान गर्दछ । त्यही संस्कृति, मान्यता र यशलाई मौलाउने अभियान झन्डै एक हजार वर्षपछि योगी नरहरिनाथले लिए । दुर्भाग्य जुम्लावासीका तिनै इष्टदेव चन्दननाथको मन्दिरपरिसरबाट चार दिनअघि उनीलगायत भैरव र अरू दुई दर्जनभन्दा बढी देवदेवीका मूर्ति चोरी भएका छन् । भौगोलिक रूपमा अनि पिछडिएको र सम्पर्क सडकहरूको स्वरूप पनि त्यति विकास नभएकाले सम्भवतः ती मूर्तिहरू टाढा पुगिसकेका छैनन् ।

मूर्ति चोरी हुनुमा पूजारी तथा मन्दिर व्यवस्थापनले अपनाएको सुरक्षा व्यवस्थापन अति नै कमजोर रहेको त प्रत्यक्ष सावित भएको छ । तर धर्मपरायण तथा चन्दननाथप्रति समर्पित कुनै जुम्लावासीले यति जघन्य अपराध गर्ला र भन्ने सोचका कारण पनि सम्भवतः लापरबाही भएको हुन सक्छ । पैसासँग धर्म, संस्कृति र इष्टदेवप्रतिको समर्पण तुलना हुन सक्तैन । तर यी तिनैलाई समाप्त गर्नु आपराधिक शैलीमा स्वदेशी/विदेशी समूह संगठित भएका हुन् भने त्यसको परिणाम भोलिका दिनमा अझ गम्भीर हुनेछ । यस्ता सम्पदाको बचावटको लागि राज्य मात्रै हैन स्थानीयस्तरबाट पनि उत्तिकै योगदान आवश्यक छ । सम्पदाको महत्व सबैमा जानकारी हुने हो भने स्थानीयस्तरबाटै पनि संरक्षण हुनसक्छ ।

yfxf gu/kflnsfsf]lzv/sf}6 sfp06/af6 lbjf a; ;]jf

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:00	बजे हेटौंडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: 00	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:00	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१0:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१0:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१0:३0	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३0	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३0	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३0	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३0	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:00	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३0	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५०७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५०७०५६१

dxTj{k"0f{6]lnkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

महिला जीवन रक्षाको मार्गचित्र

शिक्षा र जनचेतना र ग्रामीण समाज पुरातन मूल्य–मान्यता तथा अनेकौं रुढी तथा अन्धविश्वासमा रुमलिएको छ । परम्पराका नाममा अझै पनि अनेकौं अवैज्ञानिक विधि–व्यवहारमा बाँधिएर मानिसहरु अनगिन्ती दुस्खकष्ट झेलिरहेका छन् । पुरातन सामाजिक संरचना तथा त्यसभित्रको विभेदकारी संस्कृतिका कारण विशेषगरी महिला तथा बालिकाहरु पीडित छन् भने यस्ता पुरातन मूल्य–मान्यता महिलाको जीवनरक्षामा बाधक बनिरहेका छन् ।

✍ २ साधना प्रतीक्षा

छाउगोठमा किशोरीको मृत्युको समाचारले उब्जाएको पीडाजन्य विम्ब हराउन नपाउँदै 'जालभित्र सुत्केरी' समाचारले जनमानसमा पुनः अर्को हृदयविदारक विम्ब सिर्जना गरेको छ । प्रसूतिको समय नजिकिएपछि महिलालाई स्वास्थ्य संस्था वा स्वास्थ्य कार्यकर्तासमक्ष पुर्‍याउनुपर्नेमा गाईवस्तु अन्यत्र सारेर गोठतिर लैजाने अनि महिना दिनसम्म गोठमै आमा तथा नवजात शिशुलाई कैद गर्ने अमानवीय प्रचलनले २१ औं शताब्दीको महिला अधिकारलाई चुनौती दिइरहेहको छ ।

कर्णालीका नौरती शाह तथा सीतादेवी जैसी त केवल सञ्चारको नजरमा परेर प्रकाशित भएका महिला हुन् । सुदूरको रूढी तथा अन्धविश्वासी परम्पराको मार मा जीवन र मृत्युसँग जुध्दै बाँचिरहेका धेरै महिला अदृश्य छन्, राजधानी तथा सिंहदरबारको नजरबाट । रजस्वला तथा सुत्केरी अवस्थाका महिलाहरु पोषिलो आहार, सरसफाइ तथा पारिवारिक सामिप्यको अभावका कारण अनेक समस्यामा पर्नुका साथै 'छाउ' अर्थात् छुन नहुने अन्ध मानसिकताका कारण गोठको एकान्तबासमा ज्यानै गुमाउन पुगेका यथार्थ पढ्ने र सुन्ने गर्छ, राज्य तथा राजधानीले । तर विडम्बना, तिनीहरुको जीजनरक्षाका लागि कुनै ठोस कार्यक्रम भने देख्न र सुन्न पाइँदैन ।

विशेषगरी रजस्वला किशोरी, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरु यस प्रकारको जोखिममा रहेका देखिन्छन् । यद्यपि दुर्गम क्षेत्रमा आम नागरिकको स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित समस्या पनि कम विकराल छैनन् ।

सहरी क्षेत्रले परिवर्तन तथा विकासमा ठूलो फड्को मारेको छ । देशको यो पाटो लैंगिक विभेद, अन्धविश्वास, कुप्रथा आदिबाट लगभग मुक्तजस्तै देखिन्छ । यस विपरीत ग्रामीण भेगमा प्रचलित अन्धविश्वास, रूढी तथा विभेद र त्यसले निम्त्याउने दुष्परिणाम भने विश्वासै गर्न नसकिने खालका छन् ।

यहाँका जनता शिक्षा, स्वास्थ्य, जनचेतना, अर्थोपार्जनका अवसरबाट त बञ्चित छन् नै, यसमा पनि विशेषगरी महिला वर्ग प्रजनन सम्बन्धी चेतना तथा त्यससँग सम्बन्धित निम्नतम आवश्यकताबाट समेत विमुख छन् ।

बिहे गर्ने उमेर कुन हो ? सन्तान जन्माउने उपयुक्त उमेररअवस्था कुन हो ? सन्तान कति जन्माउने ? सन्तान आफ्नो चाहना तथा क्षमताको प्रतिकूलतामा जन्माउने हो या सामाजिक परम्परा धान्नका लागि जन्माउने हो, त्यसको निर्क्योल गर्न नसकी समस्याग्रस्त हुँदै अकालमै ज्यान गुमाइरहेका छन् । यस्तै अवस्थामा छापामा आएकी छन, ४३ वर्षको उमेरमा सातौँ सन्तान गोठमा नै जन्माउँदा जटिल अवस्थामा पुगेकी मुगुकी सीतादेवी जैसी ।

मुगु, हुम्ला, बाजुरा लगायतका विकट ग्रामीण क्षेत्रका महिलाले गर्भावस्थामा आवश्यक स्वास्थ्य परीक्षण सुविधा पाउनु त परैको कुरा हो, उनीहरु गोठमा सुत्केरी हुने, आफैंले बनाएर रूखोसितो खाएर महिना दिनको कष्टकर अवस्थाबाट गुज्रनु पर्छ ।

सञ्चार माध्यमको प्राथमिकतामा पर्ने भए पनि राज्यको प्राथमिकतामा नपरेका दुर्गम ग्रामीण महिलाको आधारभूत स्वास्थ्य तथा जीवनरक्षासँग जोडिएका यी समस्याको सम्बोधनमा अब ढिलाइ गर्नु हुँदैन । कुनै पनि समस्या समाधानका लागि पहिला त्यसको कारण खोज्नुपर्छ । जहाँबाट समस्याको सुरूवात भएको हुन्छ, समाधान पनि त्यहीँ लुकेको हुन्छ ।

भौगोलिक अवस्थिति, सामाजिक संरचना, स्रोतसाधनको अपर्याप्तता, दक्ष जनशक्तिको अभाव, धार्मिक रूढी तथा अन्धविश्वास आदिका कारण आजसम्म पनि दुर्गम ठाउँका महिलाको अवस्था अत्यन्त कष्टकर हुनुका साथै कैयौँले अकालमा ज्यान गुमाइरहेका छन् ।

यसबारे मौका विशेषमा सरकारी तथा गैर सरकारी निकायबाट चर्चा–परिचर्चा गरिने भए पनि त्यसको निराकरणका लागि ठोस कार्यक्रम आउनसकेको छैन । महिलाको जीवनरक्षाको सवालमा राज्यले निम्नानुसार नीति तथा कार्यक्रम ल्याउनु आवश्यक छ :

एकीकृत बस्ती योजना

ग्रामीण क्षेत्रमा एकातिर भौगोलिक विकटता छ भने अर्कोतिर छरिएर रहेका मानव बस्तीका कारण राज्यले दिनुपर्ने शिक्षा, स्वास्थ्य आदिजस्ता सेवाको पहुँच सहज हुँदैन । गाउँठाउँ र जिल्लाको विकट भौगोलिक अवस्थासित मुकाबिला गर्न सरकारले एकीकृत बस्ती योजनाको अवधारणा ल्याउनु आवश्यक छ । यसो भयो भने ग्रामीण क्षेत्रका जनता शिक्षा र स्वास्थ्य सुविधाबाट बञ्चित हुनुपर्ने अवस्था र हँदैन ।

यस्तो योजना आरम्भमा महत्त्वाकांक्षी देखिए पनि अन्ततः अत्यन्त प्रभावकारी बन्न सक्छ । किनभने यस्ता बस्तीमा राज्यले एउटै योजना र थोरै लगानीबाट बहुसंख्यक जनताका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी आदि विकासका पूर्वाधार निर्माण गर्न सक्छ ।

शिक्षा र जनचेतना र ग्रामीण समाज पुरातन मूल्य–मान्यता तथा अनेकौं रूढी तथा अन्धविश्वासमा रूमलिएको छ । परम्पराका नाममा अझै पनि अनेकौं अवैज्ञानिक विधि–व्यवहारमा बाँधिएर मानिसहरु अनगिन्ती दुस्खकष्ट झेलिरहेका छन् । पुरातन सामाजिक संरचना तथा त्यसभित्रको विभेदकारी संस्कृतिका कारण विशेषगरी महिला तथा बालिकाहरु पीडित छन् भने यस्ता पुरातन मूल्य–मान्यता महिलाको जीवनरक्षामा बाधक बनिरहेका छन् ।

यसको उदाहरणका रूपमा सुदूर पश्चिमको 'छाउपडी' लगायत अन्य ग्रामीण समाजमा प्रचलित पुराना विधि–व्यवहारलाई लिन सकिन्छ । यसको निराकरणका लागि विद्यालय शिक्षा सर्वसुलभ हुनुपर्छ । विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्था उपलब्ध भए पनि जनमानसमा त्यसबाट सेवा लिनुपर्छ भन्ने चेतना भएन भने सरकारी प्रयास निरर्थक बन्छ ।

साथै शिक्षाले मात्र पनि परम्परागत मान्यता भत्काउन नसक्ने हुनाले सर्वसाधारणमा चेतनाको प्रसार आवश्यक हुन्छ । यसका लागि राज्यले प्राथमिकता निर्धारण गरी प्रशिक्षित कार्यकर्ता खटाएर पिछडा क्षेत्रमा जनचेतना प्रसार गर्नु आवश्यक छ । साधनस्रोतको उपलब्धता: सहरी क्षेत्रमा महिला अधिकार तथा महिला सशक्तीकरणबारे व्यापक चेतना छ । तर त्यसअनुरूप सामाजिक संरचना तथा अवसर नहुनाले महिला वर्गमा एकातिर विद्रोह र अर्कोतिर नैराश्य देखिनुका साथै परिवार तथा समाजमा द्वन्द्व र विखण्डनको अवस्था पनि देखिएको छ । त्यसैले राज्यले आफ्नो स्रोतसाधन वितरणको प्राथमिकतामा पिछडिएका ग्रामीण क्षेत्रलाई राख्नुपर्छ ।

विद्यालय खुले तर बालबच्चा पढाउने आर्थिक क्षमता भएन भने सरकारी लगानीको उपादेयता रहँदैन । यसैगरी स्वास्थ्य संस्था छन्, सेवा लिनुपर्छ भन्ने चेतना पनि छ, तर त्यसको सेवा लिने आर्थिक क्षमता भएन भने त्यो पनि औचित्यपूर्ण हुँदैन । उदाहरणका लागि गर्भवती महिलाले गर्भपरीक्षण निशुल्क पाए पनि असामान्य अवस्थामा लिनुपर्ने औषधि तथा अतिरिक्त आहारविहार जुटाउने अवस्था भएन भने आमा र शिशुको जीवनरक्षा सहज बन्न सक्दैन ।

यसका लागि सरकारले त्यस्ता गाउँबस्तीमा कृषि, पशपन्छी पालन, घरेलु तथा साना उद्योगजस्ता आयमूलक कार्यक्रमको सम्भावना अध्ययन गरी लगानी गर्नुपर्छ । यस्ता योजना–परियोजनाहरूको स्वामित्व पछि क्रमशः तिनै बस्ती तथा समुदायमा हस्तान्तरण गर्ने नीति लिनुपर्छ ।

यसका लागि सरकारले त्यस्ता गाउँबस्तीमा कृषि, पशपन्छी पालन, घरेलु तथा साना उद्योगजस्ता आयमूलक कार्यक्रमको सम्भावना अध्ययन गरी लगानी गर्नुपर्छ । यस्ता योजना–परियोजनाहरूको स्वामित्व पछि क्रमशः तिनै बस्ती तथा समुदायमा हस्तान्तरण गर्ने नीति लिनुपर्छ ।

जनशक्ति उत्पादन तथा वितरण: विकट ग्रामीण क्षेत्रहरूमा स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्या छ । यस्ता क्षेत्रमा स्वास्थ्य संस्था नै नहुने, भएका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पनि स्वास्थ्यकर्मी नबस्ने हुँदा अदक्षहरूबाट स्वास्थ्यसेवा लिनुपर्ने बाध्यता छ । यसो हुनाको कारण दक्ष जनशक्ति सुविधासम्पन्न र सहरी क्षेत्रमै सीमित हुनु हो । सरकारी लगानीमा

बाँकी पृष्ठ ३ मा

महिलाहरुलाई सहकारी शिविर

◆ विकास समाचारदाता

हेटौडा उपमहानगरपालिका -६ चौघडामा रहेको जनकल्याण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडले घुम्ती सहकारी शिक्षा शिविरको आयोजना गरेको छ ।

हेटौडा-६ चौघडामा रहेको रानी सामुदायिक वन समूहको सभाहलमा भएको शिविरमा सहकारीका अध्यक्ष हिमाल पौडेल, उपाध्यक्ष नारायणप्रसाद अधिकारी, सचिव रोमबहादुर न्यौपाने, कोषाध्यक्ष चेतनाथ खतिवडा र व्यवस्थापक प्रल्हाद शर्मा आचार्यले संस्थाको परिचय, सहकारीको महत्व, ऐन नियम, मापदण्ड, सहकारी व्यवस्थापन, बचत तथा ऋण नीति लगायतका विषयहरूमा जानकारी गराएका थिए ।

शिक्षा उपसमितिका संयोजक रोमबहादुर न्यौपानेको अध्यक्षतामा भएको सहकारी शिविरमा शिक्षा उपसमितिका सदस्य पवित्रा आचार्य, ईश्वरी अर्यालले मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए । शिविरमा चौघडा, दिव्यनगर, शान्तिटोल, कालिपोखरी र देविडाँडाका ६० जना महिलाहरूको सहभागीता रहेको थियो ।

बालगृहलाई खाद्यान्न सहयोग

◆ विकास समाचारदाता

हेटौंडा-हेटौडा एफएमका प्रबन्ध निर्देशक उज्वल चौलागाईले आफ्नो छोराको जन्मदिन असहाय बालगृहमा मनाएका छन् ।

उनले छोरा उत्सर्ग चौलागाई १० बर्ष पुगेर ११ बर्ष पुगेको अबसरमा हेटौडाको सिंचाईटोलमा र हेको ग्रामिण जिवनस्तर सुधार मन्चद्वारा संचालित असहाय बालगृहमा आश्रित बालबालिकाहरूसंग मनाइएको छ ।

चौलागाईले बालगृहका बालबालिकाहरूलाई खानको लागि चामल २ बोरा, दाल ५ केजी, आलु एक बोरा, प्याज एक बोरा हस्तान्तरण गरेर जन्मदिन मनाइएको हो । हाम्रो घर नामक बालगृहकी संचालिका ईन्दीरा न्यौपानेलाई सामान हस्तान्तरण गरिएको थियो । जन्मदिनका अबसरमा बालगृहमा केक समेत काटेर बितरण गर्दै मनाइएको थियो । जन्मदिन घरमा बसेर भोज भतेर गरेर मनाउनु भन्दा पनि असाहायहरूलाई सहयोग गरेर मनाउँदा निकै खुसी र आनन्द समेत आएको चौलागाँईले बताए ।

dlxnf hLjg /Iffsf]-----

तयार भएका स्वास्थ्यकर्मीले निश्चित समययसम्म दुर्गममा सेवा गर्नुपर्ने नियम भए तापनि त्यो प्रभावकारी छैन । एक त यस्तो जनशक्ति आवश्यकता अनुसार पर्याप्त छैन । दोस्रो, खटाइएकाहरु पनि अनेक तौरतरिकाबाट आफ्नो सेवा–अवधि ती क्षेत्रबाट छोट्याउने गर्छन् । यही
कारणले गर्दा आजसम्म पनि दुर्गम क्षेत्रका नागरिक अझ विशेषगरी महिला वर्ग सामान्य स्वास्थ्यसेवा नपाएर जटिल समस्या झेल्न र मृत्युको मुखमा पुग्न बाध्य छन् ।
यो समस्या समाधानका लागि राज्यको स्वास्थ्य नीति ग्रामीणमैत्री बन्नु पर्छ । रूढी तथा अन्धविश्वास विरूद्ध अभियानः ग्रामीण क्षेत्रका माहिलाले झेल्ने अधिकांश समस्याको पछाडि धार्मिक रूढी तथा अन्धविश्वास हुन्छन् ।

समाजमा विद्यमान धर्म-संस्कृति र परम्परामा रहेहको संकीर्णताले लैंगिक विभेदलाई प्रश्रय दिइरहेको हुन्छ । यसै विभेदभित्र महिलाका लागि अनेक नियम र बन्चनाहरु निर्मित छन्, जसका कारण युगौँदेखि महिलाहरु 'मान्छे'भन्दा तल्लो तहको जीवन बाँचिरहेका छन् । निश्चित धर्म–संस्कृति भित्रका महिलाहरु मात्र रजस्वला र प्रसूति अवस्थामा 'अछूत' हुने गर्छन् । सूर्य र मर्द देख्न नहुने अन्धविश्वासका कारण एकान्त गोठमा थुनिएर कैयौँ महिला तथा किशोरीले ज्यान गुमाएका छन् । गोठमा बच्चा जन्माउन हुँदैन भन्ने चेतना भएर पनि देउता रिसाउने भयका कारण समाजमा परम्परादेखि प्रचलित कुप्रथा तोड्ने आँट गर्न महिलाले सकिरहेका छैनन् ।

धर्मको मर्म नबुझी आफूलाई धार्मिक अगुवा ठान्नेहरूले स्थापना गरेको विभेदकारी परम्पराको मार आजसम्म पनि महिलाहरूले खेपिरहेका छन् । छोरा नभएसम्म स्वर्गको ढोका नखुल्ने अन्धविश्वासमा वर्षौंनि छोरी जन्माउँदै जानुले आमा तथा छोरीहरूको भविष्य अन्धकार बनिरहेको यथार्थ पनि हाम्रैसामु छन् । यस्ता समस्याबाट उन्मुक्तिका लागि हरेक धर्म परम्परा तथा संस्कृतिमा रहेका विकृति र संकीर्णता हटाउने अभियान सञ्चालन गर्नुपर्छ ।

धर्मको समयसापेक्ष परिभाषा तथा प्रचारका लागि आधुनिक तथा सुधारवादी धर्मगुरूहरु अग्रसर हुनुपर्छ । रजस्वला तथा सुत्केरी महिला घरमा बसे तथा उनीहरूले दूध, दही खाएमा देउता रिसाउने होइन । यदाकदा कसैकोमा कुनै अप्रिय घटना भएमा त्यो समाज मनोविज्ञान तथा संयोगमात्र हो । अतः सबैले आफ्नो दायित्व निर्वाह गर्ने हो भने सुदूरका छाउगोठ स्वतस् भत्कने छन् । अन्यथा तिनले निरन्तर ता पाइनै रहनेछन् र महिलाहरूको त्रासद जीवन उनीहरूको नियति बनिनै रहनेछ ।

प्रतीक्षा नारीवादी सैद्धान्तिक आधारमा नेपाली साहित्यमा विद्यावारिधिकी शोधार्थी हुन् । यो लेख हामीले इकान्तिपुरबाट साभार गरेका हौं

चौथो थाहा नगरपरिषद्मा उपस्थित हुने बारे सूचना

यस थाहा नगरपालिकाको चौथो नगरपरिषद् तथा नवनिर्मित नगरपालिका भवन र डिजिटल नागरिक वडापत्र समेतको उद्घाटन संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्री श्री हितराज पाण्डेज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा तपसिल बमोजिमको मिति, स्थान र समयमा हुने भएकोले थाहा नगरपालिकाका सम्पूर्ण वडाबासी, वडा नागरि कमञ्च, नागरिक सचेतना केन्द्रकाका पदाधिकारी, महिला, बालबालिका, फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरु, राजनीतिक दल, सरकारी, गैर सरकारी संघसंस्थाका पदाधिकारीहरु, पत्रकार तथा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुको उपस्थितीका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

तपसिलः

मिति : २०७३ पौष २६ गते
स्थान : जेसीज सभाहल, नगरपलिकमा रोड
समय : विहान १०:०० बजे

थाहा नगरपालिका कार्यालय
नगरपालिका रोड, इन्द्रायणी चौर
मकवानपुर

व्यवसायीहरुमा सुचना

यस संघको ३० औं वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, स्थान र समयमा हुने गरी कार्यक्रम तय गरिएको व्यहोरा जानकारीका साथ अनुरोध छ । व्यवसायिक हकहितको लागि आवश्यक नीति नियमहरु तर्जुमा गर्न तथा संस्थालाई मार्गदर्शन गर्नको निमित्त रचनात्मक सुझाव/प्रस्तावहरु सहित याहाको गरिमामय उपस्थितीको लागि सम्पूर्ण साधारण सदस्यहरुमा यसै सुचनाद्वारा हार्दिक अनुरोध छ।

उद्घाटन एवं बन्दसत्र कार्यक्रम :
मिति : २०७३।०९।२३ गते,शनिबार ।
स्थान : पल्पसा सभागृह । समय : बिहान ८:३० बजे ।

छोराछोरी दुबै बराबरी
दुबैलाई व्यक्तित्व विकासमा
समान अवसर दिऔं

व्यक्तिगत घटना दर्ता गरौं

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो, त्यसैले बच्चा जन्मेको ३५ दिनभित्र नगरपालिकाको संयुक्त सेवा केन्द्रहरुमा गई जन्मदर्ता गराऔं । साथै, विवाहदर्ता, मृत्युदर्ता, बसाइँसराइ, सम्बन्ध विच्छेद पनि समयमै दर्ता गराऔं ।

थाहा नगरपालिकाको कार्यालय, दामन
संयुक्त वडा सेवा केन्द्रहरु, दामन, पालुङ र बज्रबाराही

Pdfnj]sf]wfFn] sfU];df t/aju

◆ विकास समाचारदाता

हेटौँडा-हाँडीखोला गाविसमा स्थानीय जलबायु परिवर्तन अनुकूलन योजना (लापा) को अद्यावधिक गरिने भएको छ ।

हाँडीखोला गाविस कार्यालयले आयोजना गरेको स्थानीय जलबायु परिवर्तन योजना तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिबीचको कार्यशालाले यस्तो योजना अद्यावधिक गर्ने निर्णय गरेको हो । योजना अद्यावधिक गर्दा केयर नेपाल र ग्रामीण महिला सेवा केन्द्रले प्राविधिक सहयोग गर्ने सहमति समेत भएको छ ।

गाविसभित्र रहेको लापा र विपद जोखिम व्यवस्थापन समितिले संयुक्त रूपमा विपद् तथा जलबायु परिवर्तनसम्बन्धी योजनाहरू निर्माण गर्ने र त्यसका लागि केही समयभित्रै संरचना तयार पारेर अघि बढ्ने समेत सहमति भएको ग्रामीण महिला सेवा केन्द्रका पोशक भण्डारीले बताए ।
कार्यक्रममा अध्यक्षको तर्फबाट मन्तब्य ब्यक्त गर्दै गाविसका सचिव राजु आचार्यले आगामी गाउँ परिषदमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण र जलबायु परिवर्तन नियन्त्रणका लागि लापाले ल्याउने योजनामा बजेट बिनियोजन गर्न आफू प्रतिबद्ध रहेको बताएका थिए ।

केयर नेपालका तर्फबाट निरज काफ्ले र देवता रिजालले जलबायु अनुकूलन योजना र विपद् जोखिम ब्यवस्थापन समितिबीच सहकार्यका सम्भावना र चुनौतिहरूका बारेमा सहजीकरण गरेका थिए । कार्यक्रममा वडा नागरिकम मञ्चका संयोजकहरू, विद्यालयका प्रतिनिधिहरू, स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरू, लापाका पदाधिकारीहरूसहित केयर नेपालका रूपेन्द्र बस्नेत, ग्रामीण महिला सेवा केन्द्रका तर्फबाट शर्मिला श्रेष्ठ र पोशक भण्डारीको सहभागिता रहेको थियो ।

सातौ राष्ट्रिय खेलकुदमा मकवानपुरलाई सात वटा पदक

◆ विकास समाचारदाता

हेटौंडा-पूर्वान्चलमा सम्पन्न रातौ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा मध्यमान्चल वाट सहभागि मकवानपरे खेलाडीहरूले विभिन्न विधामा ७ वटा पदक प्राप्त गरेका छन् ।

मध्यमान्चल क्षेत्रीय टीममा सहमागि हुन सफल मकवानपुरका २६ जना खेलाडीहरू मध्ये फुलकन्ट्याक्टका विनोद थापाले दोश्रो पदक प्राप्त गरेका छन भने ६ वटा पदक तृतीय प्राप्त भएको जिल्ला खेलकुद विकास समितिले जनाएको छ । फुलकन्ट्याक्टका सन्तोष लामा र निर्मला लोले पनि तृतीय पदक जित्न सफल भएका छन ।

यस्तै करातेकी पुजा खनाल र उसुका कृष्णहरी वर्तौलाले पनि तृतीय स्थान जित्न सफल भएका हुन । यस्तै हक्की तर्फ सहभागि भएको महिला तथा पुरूषको मध्यमान्चल टीम पनि तृतीय भएका छन । हक्की टीममा मकवानपुरवाट ४/४ जना खेलाडी सहभागी भएका समितिका प्रमुख राजन दाहाल खुशराजले जानकारी दिए ।

bfOhf]5Ng afnljjfx

◆ lj/f6 cgkd

कानुनको पूर्ण पालना नभएरै होला नेपालले तत्काल बालविवाह अन्त्य गर्ने सम्भावना देखेको छैन । त्यसैले सन् २०३० सम्ममा बालविवाह अन्त्य गर्ने लक्ष्य राखेको छ । यो लक्ष्य पूरा गर्न नेपालमा ६ महिना पहिले प्रथम किशोरी सम्मेलनसमेत सम्पन्न भएको छ ।

इटहरी । सुनसरीको दुहबिभलुवा नगरपालिकाको श्री निम्न माविमा २६ साउन ०७३ बाट नाट्य कार्यशाला सुरु भयो । मधेसी दलित बाहुल्य बस्ती रहेको नगर पालिकाको १२, १३ र १४ वडाका दुई दर्जन किशोर किशोरी कार्यशालामा सहभागी भए । १५ दिनसम्म कार्यशालामा बसेर नयाँ नाट्य जमात स्थापन गर्ने कार्यशालाको लक्ष्य छ । नाट्य अभियानमा सहभागी अधिकांश किशोरकिशोरी नयाँ कुरा सिक्न र व्यक्तित्व निर्माणमा सरिक हुन यहाँ आएका थिए । कार्यशालामा स्थानीय कविताकुमारी पासवान र जानकी ऋषिदेवको पनि सहभागिता थियो । यी दुई किशोरी घर र आफन्तबाट आएको बिहे गर्ने प्रस्तावलाई नाट्य कार्यशालाको वहानामा टार्न यहाँ आएका थिए । स्थानीय बाल क्लबमा आबद्ध भएर सामाजिक काममा लागेका उनीहरू दुवैले हालसालै प्रवेशिका परीक्षा पास गरेका छन् । १८ वर्षको उमेर भर्खरै टेकेका दुवै किशोरी अध्ययन सक्न चाहन्छन् । दुवैजनाको अध्ययन सकेर जागिर गरेपछि मात्रै विवाह गर्ने सोच छ । परिवारको चाहिँ चाँडै विवाह गर्न पाए छोरीको भविष्य बन्छ भन्ने बुझाइ छ । 'बुबाआमा अब बिहे गर्नुपर्छ नत्र तैँले घर मा बस्न पाउँदिनस् भन्नुहुन्छ । मलाईचाहिँ २३ वर्ष पुगेपछि मात्रै बिहे गर्न मन छ,' जानकीले भनिन् । कविताकुमारीकी आमाले पनि उनलाई ८ कक्षा पढेदेखि नै विवाह गर्न दबाब दिइरहेकी छिन् । उनी भन्छिन्, 'आज पनि केटा हेर्न आउने भन्ने सुनेर यहाँ आएकी हुँ । दिनदिनै बिहेको कुरा आउँछ । बिहे गरिदिन पाए पुण्य पाइन्छ भन्नुहुन्छ आमा ।' चाँडै छोरीको विवाह गर्न चाहने जानकी र कविताकुमारीका परिवार मात्रै होइन दुहबिभलुवा नगरपालिकाका अधिकांश अभिभावक यही चाहन्छन् । खासगरी दलित समुदायमा यस्तो परिपाटी छ । दलित विकास समाज दुहबिभलुवाकी सदस्य अङ्गीता पासवानका अनुसार मधेसका आर्थिक र सामाजिक रूपमा पछाडि पारिएका दलित र सीमान्तकृत समुदायमा बालविवाह व्यापक छ । तत्काल राम्रो रोजगारी र सशक्त सामाजिक अभिमुखीकरण नभई यो हट्ने सम्भावनासमेत छैन । 'पहिलेपहिले चौधरी र तराईका अन्य समुदायमा भएको यस्तो चलन आजभोलि दलित समुदायमा छ,' उनी भन्छिन्, 'बालविवाह रोक्न पटकपटक पहल भइरहेको छ । यसले थोरै परिवर्तन त ल्याएको छ । तर, मसँग धेरै मान्छे रिसाएका छन् ।' नाट्य कार्यशालामा सहजीकरण गरिरहेका युवा नाट्य निर्देशक सोनु जयन्ती तराईको दलित समुदायमा सानैमा विवाहको मुख्य कारण आर्थिक दुरावस्था र सामाजिक प्रचलन रहेको बताउँछन् । मधेसलाई नजिकबाट बुझेका निर्देशक जयन्ती भन्छन्, 'यहाँ जति सानो उमेरमा छोरीको विवाह गऱ्यो त्यति सहज हुने बुझाइ छ ।

उमेर ढल्केपछि छोरीलाई नपत्याउलान् भनेर पनि चाँडो विवाह गर्ने चलन रहेछ ।' ठूलो भएर विवाह गर्दा दाइजो पनि धेरै चाहिने र पढेलेखेका छोराछोरी बिग्रन्छन् भनेर पनि अभिभावकले सानै उमेर मा आफ्ना सन्तानको विवाह गरिदिने गर्छन् । विवाहको कुरा चलिरहेका आफ्ना दुई विद्यार्थी जानकी र कविताकुमारीले नाट्य कार्यशालामा आएर भए पनि विवाहको प्रसङ्ग छल्न खोजेको बताउँदै निर्देशक जयन्ती नाट्य कार्यशालापछिको अवस्थाबारे केही आशावादी पनि छन् । पूर्वका यी लोकप्रिय नाट्य निर्देशक भन्छन्, 'नाट्य कार्यशालाले किशोरकिशोरीलाई आफूले भोगेको पीडा नाटकमार्फत समाजमा लाने र सामाजिक सचेतना फैलाउन सजिलो बनाएको छ । कविताकुमारी र जानकीले पनि यस कार्यमा साथ दिनेछन् र समाजमा सडकनाटकमार्फत बालविवाह रोक्न चेतना फैलाउने काम हुनेछ ।'संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल कोष (युनिसेफ) को तथ्याङ्कअनुसार २० वर्षदेखि ४९ वर्ष उमेर समूहका आधा विवाहित महिलाको विवाह १८औं जन्मदिन अगावै भएको देखिन्छ । युनिसेफकै अर्को तथ्याङ्कअनुसार नेपालका कुल विवाहित महिलामा ४० प्रतिशतको विवाह त १५ वर्ष नपुग्दै भएको देखिन्छ । यौन स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य र सन्तानहरूमा समेत घातक असर पर्ने हुँदाहुँदै पनि नेपालमा वर्षेनी हजारौँको कम उमेरमै विवाह हुने गर्छ ।

अभिभावकको सल्लाहमा १८ वर्ष पूरा भएपछि र आफ्नो इच्छाले २० वर्ष पूरा भएपछि मात्रै विवाह गर्ने पाइने कानुनी प्रावधान रहे पनि अझै नेपालमा यो पूर्ण रूपमा लागू हुन सकेको छैन । बालविवाह गर्नेलाई कारबाही हुने व्यवस्थासमेत कानुनमा छ । बालविवाह गर्नेलाई १० हजार जरिवाना र तीन वर्षसम्मको कैदको हुन्छ ।

अभिभावकको सल्लाहमा १८ वर्ष पूरा भएपछि र आफ्नो इच्छाले २० वर्ष पूरा भएपछि मात्रै विवाह गर्न पाइने कानुनी प्रावधान रहे पनि अझै नेपालमा यो पूर्ण रूपमा लागू हुन सकेको छैन । बालविवाह गर्नेलाई कारबाही हुने व्यवस्थासमेत कानुनमा छ । बालविवाह गर्नेलाई १० हजार जरिवाना र तीन वर्षसम्मको कैदको हुन्छ । यस्तो कानुनी व्यवस्था र सामाजिक अभियानको कारण पछिल्लो १ दशकमा नेपालमा १० प्रतिशत बालविवाहमा कमीसमेत आएको देखिन्छ । कानुनको पूर्ण पालना नभएरै होला नेपालले तत्काल बालविवाह अन्त्य गर्ने सम्भावना देखेको छैन । त्यसैले सन् २०३० सम्ममा बालविवाह अन्त्य गर्ने लक्ष्य राखेको छ । यो लक्ष्य पूरा गर्न नेपालमा ६ महिना पहिले प्रथम किशोरी सम्मेलनसमेत सम्पन्न भएको छ । राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले उद्घाटन गरेको तथा बेलायतका राजकुमार ह्यारीसमेत अतिथि रहेको सम्मेलनले बालविवाह, चाँडो विवाह र जबर्जस्ती विवाह अन्त्य गर्ने प्रण गरेको थियो ।

किशोरी सम्मेलनले विभिन्न पाँच सङ्कल्प सार्वजनिक गरेको थियो । जसअन्तर्गत बालविवाहलाई अस्वीकार्य सामाजिक प्रचलन मान्दै कानुनी कारबाही गर्ने, बालविवाह अन्त्य गर्न किशोरकिशोरीले काँधमा काँध मिलाएर सहकार्य गर्नेलगायतका सङ्कल्प थिए । चाँडो विवाह, बालविवाह र जबर्जस्ती विवाह रोक्न र ाजधानीमा सामाजिक सङ्घसंस्था, सरोकारवाला निकाय र सरकारी निकायहरूबाट सङ्कल्प गरिसकेको अवस्थामा पनि अझै समाजमा यस्ता प्रचलन जारी छन् । जसको प्रत्यक्ष पीडामा छन् कविताकुमारी पासवान र जानकी ऋषिदेवहरू । उनीहरू पढ्न चाहन्छन् । परिवार विवाह गर्न चाहन्छ । उनीहरू परिपक्व बन्ने सोचमा छन् । अझ जागिर सुरु गरेर केही वर्षपछि मात्रै विवाह गर्ने पक्षमा छन् उनीहरू । तर, उनीहरूको परिवार यसको विपक्षमा छ ।

सञ्चारिका फिचर सेवा

सेमिफाइनलमा नेपाल र भारत आमनेसामने

◆ नवीन तिमल्सिना

भारत(सिलिगुढी)/नेपालले पहिलो पटक भारतसँग महिला साफ च्याम्पियनसिपको सेमिफाइनल खेलको सामना गर्नुपर्ने भएको छ ।

अघिल्ला तीनै संस्करणमा फाइनलमा मात्र भेट भएको नेपाल र भारत यसपाली भारतको सिलिगुढीमा जारी साफमा भने फाइनल अघि नै भिड्ने भएका हुन् । नेपालले सोमबार भारतसँग फाइनल यात्राको लागि प्रतिस्पर्धा गर्नेछ । भारतको गुवाहाटीमा फागुनमा भएको १२ औं दक्षिण एसियाली खेलकुद (साग) को फाइनलमा नेपाल र भारतका बीच प्रतिस्पर्धा भएको थियो । त्यसमा
भारत विजयी भएको थियो । त्यसयता दुई टोलीबीच सोमबार भेट हुनेछ ।

शनिबार समूह चरणको अन्तिम खेलमा भारतले बंगलादेशसँग गोलरहित बराबरी खेलेपछि नेपाल र भारतको सेमिफाइनल भेट पक्का भएको हो । सिलगुढीको कञ्चनजंगा स्टेडियममा गोलरहित बराबरी खेलेपछि भारत समूहको उपविजेताका रूपमा अघि बढ्दै बंगलादेश समूह 'बी'को विजेता बनेको छ । नेपाल समूह एको विजेता हो भने माल्दिभ्स उपविजेता । अब अर्को सेमिफाइनलमा बंगलादेश र माल्दिभ्सबीच हुनेछ ।

भारत र बंगलादेशले अर्को टोली अफगानिस्तानलाई हराएको गोलको अन्तरमा विजेता, उपविजेताको टुंगो लागेको छ । भारतले ५-१ ले हर ाएको अफगानिस्तानलाई बंगलादेशले ६-० ले पर ाजित गरेको थियो । महिला साफ च्याम्पियनसिपको ६ बर्ष लामो इतिहासमा भारत पहिलो पटक बराबरीमा रोकिएको हो । नेपाल समूह चरणका तीनै खेल जितेर विजेता बनेको थियो भने दुई खेल जितेको माल्दिभ्स उपविजेता । श्रीलंका १ खेल जित्दै र भुटान अंक विहिन हुँदै प्रतियोगिताबाट बाहिरिसकेका छन् । अर्को समूहबाट अफगानिस्तान च्याम्पियनसिपबाट बाहिरसकेको छ ।

हामी भारतलाई रोक्छौं नेपाली महिला फुटबल टोलीका प्रशिक्षक कुमार थापाले भारतसँगको सेमिफाइनल टोलीका लागि फाइनल सरह हुने बताएका छन् । अघिल्ला तीनैं संस्करणमा फाइनलमा मात्र भेटेको भारतसँग नेपालले यसपटक एक कदम अगाडि नै सामना गर्नुपर्ने भएको छ । हाम्रो लागि भारतसँगको खेल अत्यन्तै महत्वपूर्ण छ बंगलादेश र भारतको खेल हेरेपछि थापाले भने त्यो सेमिफाइनल भएपनि हाम्रो लागि फाइनल सरह हुनेछ । उनले भारतविरूद्ध सफल हुने विश्वास पनि व्यक्त गरेका छन् । उनले भने,हाम्रा सबै खेलाडी फिट छन् र हामी सफल नतिजाका लागि प्रयास गर्नेछौं ।

भारतीय टोलीका प्रशिक्षक दारले नेपाललाई बलियो प्रतिद्वन्द्वि मानेका छन् । नेपाल निकै बलियो टोली हो । हामी सागमा जस्तै प्रदर्शन गर्ने प्रयास गर्नेछौं उनले भने,सावित्रा निकै खतरनाक छिन् उनलाई रोक्ने योजना बनाउनेछौं । उनीहरूले आगामी योजना सुनाए ।

रुख रोऔं
हरीयाली बढाऔं,
वातावरण हराभरा
राखौं

मोबाइलको दुनियामा नयाँ आयाम
GiONEE Smart Phone
कम मूल्यमा सोचे भन्दा बढि Features भएको गुणस्तरिय Android Phone हरेक मोबाइल पसलमा उपलब्ध छ ।
आधिकारिक बिक्रेता
New Arrival Gionee S6S
आर.टू. मोबाइल कलेक्शन
स्कुल रोड, हेटौंडा, सम्पर्क नं. : ९८५५०३२१२२

Government of Nepal Ministry of Education Approved College
Intakes: Jan./Apr./Jul./Oct
Part-time Job Support Facilities
Academy Qualification : S.L.C/+2/Bachelor/Master
जापानीज भाषाका नयाँ कक्षाहरु संञ्चालन भईरहेका छन्
Abroad Study
JAPAN
NAT JLPT
Australia, New zealand, UK, USA, Canada, Europe, India ...
IELTS English Computer
CENTRAL COLLEGE
OF VOCATIONAL TRAINING PVT. LTD.
A Member of ECAN
Head Office: Putalisadak, Kathmandu, Nepal
Tel : 977-1-4010536, Mob : 9812249330
E-mail:info@centralcollege.com.np
www.centralcollege.com.np
Main Branch: Shahid Chowk, Narayangarh, Chitwan
Tel: 977-56-572260, 9855063983
Tandi, Sauraha Chowk : 056-563385,
Kawasoti, Thana Chowk: 078-540086
Branches:
Butwal, Milan Chowk : 071- 547265, 9857039265
Pokhara, New Road: 061-537065, 9846148559
Hetauda, School Road : 057-523534, 9845067686

OPPO फोन अब हेटौंडाको मोबाइल पसलमा पनि

वितरक
न्यू हेटौंडा मोबाइल एण्ड वाच सेन्टर
हेटौंडा-४, सिमाचोक
मो. नं.-(९८५५०६७५६४, ९८०२००२४५३)

यसपटक मनहरी-४ स्थित मनहरी खोलाकिनारमा भब्य महोत्सव
स्टल बुकिङका लागि
सम्पर्क:-०५७६२०३१०
अध्यक्ष:- ९८४५०२५८६९
बिस्तृत जानकारीका लागि
९८५५०६७१२४ (बरिष्ठ उपाध्यक्ष)
९८५५०६७९९५ (उपाध्यक्ष)
९८५५०६८४१२ (महासचिव)
९८४५२३९३०९ (सचिव)
९८४५०३७५२४ (कोषाध्यक्ष)
मुख्य आयोजक
मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघ पश्चिम क्षेत्र समिति, मनहरी
आयोजक
मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघ, जिल्ला विकास समिति, मनहरी गाविस कार्यालय र जिल्ला कृषि विकास कार्यालय
प्रवर्द्धक
-नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ
-नेपाल पर्यटन बोर्ड

रेडियो भरोसा अनलाईनको उद्घाटन

हेटौंडा/नयाँ वर्ष २०१७ को सुरुवातसँगै हेटौंडामा आईतबारदेखि अनलाईन रेडियो रेडियो भरोसको परिक्षण प्रसारण तथा अनलाईन पोर्टल सुरु भएको छ ।

रेडियो, पत्रिका र अनलाईनलाई एकै स्थानमा अटाउने उद्देश्यका साथ अनलाईन रेडियो भरोसा सुरू गरिएको रेडियोका सञ्चालक चन्द्र घलानले जानकारी दिए । सकरात्मक सोचको विकास र सही सूचनाको लागि तपाईको भरोसा भन्ने मूल नाराका साथमा सुरु भएको अनलाईनलाई थप स्तरी बनाउन स्रोता र पाठकहरूको सल्लाह सुझावको प्रतिक्षामा रहेको उनले बताएका छन् ।

खेतपितीमा विष/विषादी प्रयोग गर्नु मान्छेका लागि पनि उतिकै हानकिारक छ । साथै, खेतीपाती फस्टाउन सहयोग गर्ने मित्रजीवहरुको समेत नास हुने भएकोले यसको प्रयोग विस्तारै घटाउँदै विष/विषादी नगर्नु नै वेश हुन्छ ।

www.bikaskhabar.com

नेपाल सरकार
भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय
सडक विभाग
मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय सडक निर्देशनालय
डिभिजन सडक कार्यालय
हेटौंडा, मकवानपुर

घर टहरा हटाउने बारेको अत्यन्त जरुरी सूचना

सडक विभागको स्वीकृति प्राप्त नगरी सार्वजनिक सडक (सामरिक महत्वका राजमार्ग/राजपथ, लोकमार्ग/सहायक मार्ग र अन्य मार्ग) वा सडक सीमाभित्र सडक प्रयोगकर्ताको आवागमनमा बाधा पुग्ने र सार्वजनिक हित प्रतिकुल हुने गरी कसैले सार्वजनिक सडकसँग जोडिने गरी प्रवेश मार्ग बनाउन, घर टहरा निर्माण गरी सडकको जग्गा आवाद गर्न, होडिङ्ग बोर्ड राख्न, आइल्याण्ड/शालिक/यात्रु प्रतिक्षालय, देवालय र मठ मन्दिर निर्माण गर्न, पेट्रोल/डिजेल तथा ग्याँस फिलिङ्ग स्टेशन स्थापना गर्न वा यस्तै प्रकृतिका अन्य निर्माण कार्य गर्न सार्वजनिक सडक ऐन, २०३१ को दफा १९ अनुसार निषेध गरिएकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

सडक विभागको स्वीकृति प्राप्त नगरी सार्वजनिक सडक र सडक सीमा भित्र माथि उल्लेखित कार्यहरु गरेको पाइएकोले सडक विभागबाट मिति २०६९ भाद्र १५ गते शुक्रबारको नागरिक राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा र यस डिभिजन सडक कार्यालयबाट पटक-पटक मिति २०६९/११/११ र २०६९/११/२९ गतेको कान्तिपुर दैनिक तथा मिति २०७१/११/२ को अन्नपूर्ण पोष्टमा सूचना प्रकाशन भएको मितिले १५ दिन भित्र प्रवेश मार्ग बन्द गर्न, घर, टहरा, छाप्रो, मन्दिर लगायतका संरचना हटाउन र आवादी गरेको जग्गा बझ्ुयाउन आदेश जारी गरिएकोमा सो अनुसार भए/गरेको नपाईएकोले यस डिभिजन सडक कार्यालयको कार्यक्षेत्र महेन्द्रराजमार्गको धन्सार पुल (बारा) देखि लोथर (मकवानपुर) तथा त्रिभुवन राजपथको वीरगंज भन्सार (पर्सा) देखि दामेचौर (मकवानपुर) सम्मको राजमार्ग/राजपथको दायाँ/वायाँ २५/२५ मिटरको सडक सिमाको अतिक्रमण १५ दिन भित्र हटाउन हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना पुन: प्रकाशित गरिएको छ । अटेर गरी आदेश कार्यान्वयन नगरे सार्वजनिक सडक ऐन अनुसार कारवाही हुने व्यहोरा जानकारी गराईन्छ ।

-डिभिजन प्रमुख

cf}Bf]lus ljsf;sf]nflu dflns dhb'/sf]laeb} cGTo xg'kg]{of]

◆ विकास समाचारदाता

हेटौंडा/उद्योग मन्त्री नबिन्द्रराज जोशीले मालिक र मजदुर बिचको सकारात्मक सम्बन्धको अभावमा औद्योगिक बिकास हुन नसकेको बताएका छन् ।

हेटौंडामा उद्योग संघको १५ औं साधारणसभा संबोधन गर्दै मन्त्री जोशीले जहिलेसम्म मजदुर र मालिक भन्ने शब्द कायम रहन्छ, तबसम्म औद्योगिक बिकास असम्भब भएको दाबी गरे ।

उनले भने सामन्तबादको झझल्को दिने शब्दलाई मेट्न आवश्यक छ । अब उद्योगको लगानीकर्ता र काम गर्ने बिच सुमधुर सम्बन्धको बिकास आवश्यक भएको औल्याए । उद्योग परिसरमा लगानी कर्ताले मजदुरलाई हेरेर मलाई सिध्याउने यही र कामदारले लगानी कर्तालाई हेरेर मेरो श्रमशोषण गर्ने यही हो भन्ने घारणा हटेमात्र नेपालमा औधोगिक बिकासले फड्को मार्ने बताए ।

अहिले उद्योगभन्दा व्यापारको कुरा अघि आईरहेको समयमा सरकारले औधोगिक लगानी पनि सुरक्षित रहेको भन्नका लागि कार्यक्रम अघि सारेको बताएका छन् । उद्योगमा लगानि गर्नेको संख्या घट्दै गएको समयमा सरकार औधोगिक बताबरण बनाउँनका लागि परेको बताए । उद्योगमा लगानिका लागि मैत्रीपूर्ण बाताबरणका लागि सेज र औद्योगिक बिकास एक्टलाई दुई महिना भित्र ल्याउने तयारीमा सरकार रहेको स्पष्ट पारे ।

उनले आर्थिक बिकासको आधार औद्योगिकीकरण मात्र भएकाले सरकार अब फ्याक्ट ल्याउन तयारीमा रहेको मन्त्री जोशीले बताए । औधोगिक क्षेत्रमा लगानी भित्र्याउनका लागि समस्या रहेको समयमा सरकारले लगानीको बताबरण सुरक्षित पर्दै औद्योगिक बिकासमा जोड दिएको बताए । सरकार बिभिन्न कारणबाट बन्द रहेका उद्योग चलाउने प्रक्रियामा रहेको भन्दै मन्त्री जोशीले हेटौंडाको कपडा उद्योग पनि सरकारको कार्यक्रममा समाबेश रहेको बताए । कार्यक्रममा सांसद अनन्त पौडेलले अहिले खानी जन्य उद्योगमा लगानी गर्ने व्यवसायी मारमा रहेको बताएका छन् ।

खानी जन्य क्षेत्रमा लगानी गरेका उद्योगीहरू चन्दा आतंकको समस्यामा रहेको बताउँदै मुलुकमा राजनीतिक स्थीरताको आवश्यकता रहेको औल्याए । उनले भने जबसम्म राजनिती स्थिर रहन्न तबसम्म कुनै पनि क्षेत्रको बिकास सम्भब छैन । उद्योग संघ मकवानपुरका अध्यक्ष नबराज अर्यालको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा नेकपा एमाले मकवानपुरका अध्यक्ष मुनु सिग्देल, मजदुर नेता गंगा भट्टराई, नेपाल उद्योग परिसंघका उपाध्यक्ष कृष्णप्रसाद अधिकारी, मकवानपुर उद्योग बाणिज्य संघका अध्यक्ष राजकुमार न्यौंपाने लगायतकाले मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए ।

विद्युत चोरी नगरौं

१. विद्युत चोरी नियन्त्रण गर्नका लागि नेपाल सरकारले चोरी नियन्त्रण ऐन- २०५८ र विद्युत चोरी नियमावली-२०५९ क्रमश: मिति: २०५८/०८/१० र २०५९/०८/१२ देखि लागू गरेको छ । सो ऐन, नियम अनुसार देहायका कुनैपनि अवस्थामा विद्युत वितरकले कुनै क्षेत्र, गाउँ, टोल तथा स्थानमा फिडर ट्रान्सफरमर वा लोटेन्सन लाइनबाट पूर्ण वा आंशिक परिमाणमा विद्युत आपूर्ति बन्द गर्न सक्नेछ ।
(क) कुनै क्षेत्र, गाउँ, टोल वा स्थानका ग्राहक वा उपभोक्ताले सामुहिक वा अलग-अलग रुपमा विद्युत चोरी गरेमा ।
(ख) उपरोक्त (क) बमोजिम क्षेत्र गाउँ तथा टोल तथा स्थानमा विद्युत चोरी गर्ने ग्राहक वा उपभोक्ताहरुको मात्र विद्युत सप्लाई बन्द गर्न प्राविधिक दृष्टिकोणले सम्भव नभएमा ।
(ग) यस्ता क्षेत्र गाउँ, टोल तथा स्थानका ग्राहक वा उपभोक्ताहरुलाई ऐन तथा नियमावली बमोजिम कार्बाही गर्दा निजहरुबाट हुल हुज्जत गरी बाधा अड्चन हुने स्थिती सिर्जना हुने भएमा ।

विद्युत महशुल समयमै बुझाऔं

२. सार्वजनिक गर्न सक्ने: वितरकले विद्युत चोरी गर्ने ग्राहक उपभोक्ताहरुको नाम सर्वसाधारणको जानकारीका लागि राष्ट्रिय स्तरका पत्रपत्रिकामा सार्वजनिक (प्रकाशन) गर्न सक्नेछ ।
३. नेपाल विद्युत प्राधिकरणको नियमानुसार विद्युत महशुल नतिर्ने ग्राहकको लाइन काट्न शुरु गरेकोले समयमै विद्युत महशुल भूक्तानी गरी अध्यारोमा बस्नबाट जोगिऔं ।

नेपाल विद्युत प्राधिकरण
पालुङ वितरण केन्द्र

अनलाईनबाटै

ufpF/sf va/, ca ljZj/e/

www.bikaskhabar.com

लगअन गर्नुहोस् ।

'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुनैं पर्दैन
पलपलको खबर....

विकासखबर डट.कम.
इमेल:
bikaskhabar@gmail.com

● ljsf; ldl8ofsf nflu k|sfzs : सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५) ● k|aGw lgb{zs÷; Dkfbs : कुमार नेमी (९८५५०६८०७०) ● ;dfrf/ ;dGjo s : अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३) ● sfof{no : वाहा-८, मकवानपुर ● d'b|f : श्रेया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● O{d]n bikaskhabargmail.com